

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata miejscowa:
 bez odnośnika:
 Za rok 8 rsr.
 „ 6 miesięcy 4 „
 „ 3 miesiące 2 „
 „ 1 miesiąc 67 k.
 Za odnośnienie dopłaca się 5 kop. miesięcznie.

Prenumerata zamiejscowa:
 z odryłką pocztą:
 Na rok 10 rsr.
 „ 6 miesięcy 6 „
 „ 3 miesiące 3 „50 k.
 „ 1 miesiąc 84 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miódowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich; — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekcie w domu Olehinowej; — w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego młajęsca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek. — Za ogłoszenie od 1-go wiersza do 12-stu, liczy się jak za całe dwanaście wierszy. — Oddzielne numera sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PROZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH

Kalendarz prawosławny.

W niedzielę, 25 kwietnia (7 maja), — św. Marka ew.
 W poniedziałek, 26 kwietnia (8 maja), — św. Wasil. i Stef.
 W wtorek, 27 kwietnia (9 maja), — św. Symeona m. i Stefana p.
 Słońce wsch. o godz. 4 min. 23; zach. o godz. 7 min. 31.

Spostrzeżenia meteorologiczne

dostarczane przez obserwatorium warszawskie.
 Dnia 23 kwietnia (5 Maja) 1871 r.

Cisnienie powietrza sprowadzone do 0°	Temper. pow. podług Celsjusza.	Wilgoc %	Kierunek wiatru.
g. 7 744.8	+ 4° 7	96	zachodni.
1 746.5	8° 9	67	zachodni.
9 747.9	7° 3	90	zachodni.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

W niedzielę, 25 kwietnia (7 maja), — św. Domiceli panny.
 W poniedziałek 26 kwietnia (8 maja), — św. Stanisława b.
 W wtorek, 27 kwietnia (9 maja), — św. Gregorza b. m.
 Wysokość wody na Wiśle stóp 5 cali 8

Pojutrze z powodu święta uroczystego Dziennik Warszawski nie wyjdzie. — Telegramy w osobnym dodatku rozsiłane będą.

SPISZCZECZY.

Dział urzędowy. — Wiadomości o pracach w przedmiocie gruntowego urzędowania włościan rządowych. — Dział wewnętrzny. — Wiadomości zagraniczne. — Dział miejscowy. — Przewodnik.

Najjaśniejszy Pan, według uchwały komitetu ministrów, 26 marca r. b. Najwyżej rozkazał raczył: upoważnić utworzenie st.-petersburskiego towarzystwa akcyjnego dla przysposobienia nawozów z nieczystości, przyczem Najwyżej zatwierdzona została ustawa wspomnianego towarzystwa.

Towarzystwo ma na celu: a) wprowadzenie udoskonalonych sposobów oczyszczania wychodków i śmieciników w domach, ze zmniejszeniem obecnego ich kosztu; i b) przerobkę otrzymanych nieczystości dla nawożenia pól, ogrodów i t. p. Stosownie do wskazanego powyżej celu, towarzystwo dokonywać oczyszczania z nieczystości: a) używa prztem znane dla zniszczenia smrodu sposoby i przewozi nieczystości w hermetycznie zamkniętych beczkach, napełnianych za pomocą osobnych urzędowych w tym celu przyrządów; i b) wywiezione za miaso nieczystości bezwzględnie poddaje przerobce, ze zniszczeniem i prztem także wszelkiego smrodu. Na początek towarzystwo rozpoczyna swe czynności w St.-Petersburgu; z rozwojem zaś swej działalności, może, za włączeniem za każdym razem upoważnieniem i według postanowienia ogólnego zebrania towarzystwa, zakładać kantory i ajentury i w innych miastach. Zakładowy kapitał towarzystwa oznacza się 1,000,000 rubli podzielonych na 10,000 akcji, po sto rubli srebrnem każda. Prawo nabycia akcji pozostawia się pierwotnie właścicielom domów w St.-Petersburgu, dla czego towarzystwo oznacza termin dwumiesięczny od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy w *Gońcu Urzędowym* i w gazetach obu stolic. Po upływie tego terminu, jeżeli wszystkie akcje nie będą rozbrane przez właścicieli domów, towarzystwo otwiera na akcje zapisy, z wyznaczeniem na to terminu sześciomiesięcznego. Jeżeli liczba żądanych akcji przewyższy 10,000, to pomiędzy podpisanymi odbywa się rozkład, o którym ogłasza się w *Gońcu Urzędowym* i gazetach obu stolic. Przy zapisie ma być wniesione na każdą akcję 25 rubli; następnie 25 rubli wnosi się po zamknięciu zapisów, wypłata zaś pozostałych 50 rubli dokonuje się w terminach, ogłoszonych przez ogólne zebranie w *Gońcu Urzędowym* i w gazetach obu stolic, przynajmniej na trzy miesiące przed nastaniem terminu.

Przez Najwyższy rozkaz w wydziale ministerstwa oświecenia publicznego, z 17-go kwietnia, mianowany został, dyrektor moskiewskiego pierwszego gimnazjum, rzeczywisty radca stanu *Malinowski*, — pomocnikiem kuratora wileńskiego okręgu naukowego; *pretanzlokowany* został, naczelnik wydziału kancelaryjnego naczelnego prokuratora majwiątblowszego Synodu, asesor kolegiálny *Amth* — na referenta V klasy departamentu oświecenia publicznego; *wykomenderowani* zostali do celu naukowym: a) za granicę: zwyczajny akademik Cesarskiej akademii nauk, tajny radca *Brandt*, — od 1-czerwca do 15 sierpnia 1871 roku; nauczyciel kijowsko-podolskiego progimnazjum *Russov*, — od czasu ukończenia egzaminów w progimnazjum do 16 sierpnia 1871 roku; zwyczajny akademik Cesarskiej akademii nauk, rzeczywisty radca stanu *Dorn*, — na czas wakacyjny 1871 roku i 29 dni; zwyczajny profesor Cesarskiego uniwersytetu św. Włodzimierza *Waszczenko-Zacharczenko*, — na letni czas wakacyjny 1871 r. i 28 dni; zwyczajny profesor Cesarskiego dorpackiego uniwersytetu *Minding* i docent tegoż uniwersytetu *Wilms*, — na letni czas wakacyjny 1871 r. i 6 tygodni; zwyczajny profesor Cesarskiego st. petersburskiego uniwersytetu *Mendelejew* — na 3 miesiące, od 1 maja 1871 r.; zwyczajny profesor Cesarskiego st. petersburskiego uniwersytetu *Chwolson* — od 1-czerwca do 13 września 1871 r.; zasłużony zwyczajny profesor Cesarskiego st. petersburskiego uniwersytetu *Somow*, — na 4 miesiące, od 15 maja 1871 r.; docent Cesarskiego st. petersburskiego uniwersytetu *Minajew*, — na 6 miesięcy, od 15-go kwietnia 1871 r.; docent Cesarskiego dorpackiego uniwersytetu *Russov*, — na letni czas wakacyjny 1871 r. i 4 miesiące; nadzwyczajny profesor Cesarskiego warszawskiego uniwersytetu *Simonenko*, — od 20-czerwca 1871 r. do 6 stycznia 1872 r.; zwyczajny profesor Cesarskich uniwersytetów: noworosyjskiego — *Miecznikow*, od 15 sierpnia 1871 r.; i moskiewskiego — rzeczywisty radca stanu *Laskowski*, na rok, z zaliczeniem Laskowskiemu de tego odkomenderowania czteromiesięcznego urlopu zagranicę od 8 kwietnia 1871 roku; docent Cesarskiego st. peters-

burgskiego uniwersytetu *Inostrancow*, — od 1-maja 1871 roku do 1 września 1872 r.; b) *wewnątrz Rosji i za granicę*: nadzwyczajny akademik Cesarskiej akademii nauk, rzeczywisty radca stanu *Wielaminow-Ziornow*, — na 6 miesięcy, od 1-maja 1871 roku; *uwolnieni* zostali na własne żądanie: rzeczywisty radca stanu: pomocnik kuratora wileńskiego okręgu naukowego *Szulgin*, i referent V klasy departamentu oświecenia publicznego *Majewski*, z pozwoleniem obydwoj noszenia w dymisji mundurowego półkaptana, do ostatniej posady przywiązanego.

Przez rozkaz w wydziale ministerstwa oświecenia publicznego, z 17-go kwietnia, mianowany został, inspektor st. petersburskiego drugiego gimnazjum — dyrektorem kolegium *Pa-wła Gałagana* w Kijowie, od 15 kwietnia 1871 roku; *przyjęty* został do służby w wydziale ministerstwa oświecenia publicznego, były zwyczajny profesor Cesarskiej medycznej chirurgicznej akademii, radca stanu *Sieczonow* — z zatwierdzeniem na posadzie zwyczajnego profesora Cesarskiego noworosyjskiego uniwersytetu na katedrze fizjologii; od 22 marca 1871 roku; *uwolniony* został ze służby z powodu wyśnięcia terminu, pełniący obowiązki nadzwyczajnego profesora Cesarskiego warszawskiego uniwersytetu, radca kolegiálny *Pecarski*, od 10 kwietnia 1871 r.

Zarządzający częścią pocztową w Gubernji Warszawskiej, podaje do powszechnej wiadomości, że omnibusy pocztowe, odchodzące dotąd z Warszawy na trakt do Lublina codziennie o godzinie 10 m. 30 rano, od dnia 27 kwietnia (9 maja) r. b. wyprawiane będą z Warszawy, o godzinie 9-ej z rana.

Wiadomości o pracach w przedmiocie gruntowego urzędowania włościan rządowych w 1870 r. Uwolnienie włościan od zależności poddanej 19 lutego 1861 r. nie mogło nie odbić się i na położeniu włościan różnych nazw, których nie można było zaliczyć do kategorii włościan poddanych. Wraz z wolnością osobistą i prawem do gruntów będących w ich użytkowaniu, uwolnieni włościanie otrzymali i polityczne prawa samorządu. Kształt włościaniego samorządu według ustawy z 19 lutego 1861 r., bez porównania jest wyższy od tego, jaki dawno posiadali włościanie, koronni i rządowi, którzy znajdowali się w silnej zależności od administracji, nawet w swych wewnętrznych, gromadzkich sprawach. Grunta pozostałe przy byłych poddanych włościanach, pozostały w ich użytkowaniu tylko czasowo i po upływie 49-letniego terminu (od 1861 r.), powinny być albo skupione przez gromady wiejskie na własność, albo z wyłączeniem zagrody, powrócić do obywateli. Prawa włościan rządowych do ich gruntów, najbliższe można porównać z rozpowszechnionem w tutejszym kraju prawem emfiteutycznym. Tymczasem, dla zarządzania dobrami rządowymi większość których w środkowej i zachodniej Rosji składa się z dóbr zaludnionych, niezbędnem było utrzymywanie zakładowej administracji. Potrzeba zrównania prawnego stanowiska gromad włościanich i stosunków ich ekonomicznych względem gruntów, wyraziła się w rozciągnięciu ustawy z 19 lutego 1861 r. i na włościan nie znajdujących się w zależności poddanej. Najprzód wprowadzona była organizacja włościan w włościan koronnych, a od 1866 r. w włościan rządowych. Następnie przystąpiono do skupu tych gruntów. Grunta wymierzają się i szacują. Zamiast poprzedniego czynszu włościanie wnoszą do skarbu opłatę skupową, która kapitalizuje się na podstawie 6%. W pewnych wypadkach dodają się nowe grunta, jeżeli poprzednich jest niedostatecznie. Prace w przedmiocie urzędowania tych włościan dokonywane są przez ogólne władze pokojowe. Akta, ustanawiające prawo własności do gruntów, wydawane włościanom rządowym nazywają się *wypisami posiadania*. Niedawno w *Gońcu Urzędowym* zamieszczone były szczegółowe urzędowe wiadomości o gruntowym urzędowaniu włościan rządowych. Korzystamy z najważniejszych z tych wiadomości.

W r. 1867 przystąpiono w 14 guberniach do układania wypisów posiadania. Z tej liczby do 1 stycznia 1870 r. nie było wydano 206 wypisów w guberniach: kazańskiej — 6 moskiewskiej — 47, orłowskiej — 2, samarskiej — 123, sara-towskiej — 5, sybirskiej — 1, petersburskiej — 22. W ciągu roku 1870 wydane były ostateczne wypisy w guberniach kazańskiej i orłowskiej; w reszcie gubernij, oprócz samarskiej pozostawało do wydania tylko 17. W gubernji samarskiej do 1870 roku nie były wydane

wypisy tylko tym 154 wsiom, gdzie włościanie rządowi posiadają grunta wspólnie z baszkirami. W 1870 r. były wydane wypisy w 73 wsiach, gdzie włościanie wraz z baszkirami byli osiedleni na gruntach rządowych; w 28 takich wsiach wypisy jeszcze nie zostały wydane; w 53 wsiach włościanie mieszkają na gruntach baszkirskich: do układania wypisów posiadania z tych wsi jeszcze nie przystąpiono, ponieważ jeszcze nie zostały złożone akta separacji, na wyłączenie z baszkirskich działek, gruntów mających być nadanych włościanom.

W 1869 r. było postanowione dodać grunta do 163 wsi stosownie do ich prosby. Do 1 stycznia 1870 r. pozostały nierozstrzygniętymi prosby włościan czterech wsi. Dwie prosy o dodanie gruntów, a dwie drugie wsie o pozwolenie zamienienia części lasu na rolę orną. Jednej wsi dozwolono dodać 3,15 desiatyn, dla dania włościanom łatwiejszego dostępu do wody, a dwóm — wykarczować 64,69 desiatyn lasu. W gubernji kazańskiej 20 wsiom dołano 5,622 desiatyn; części włościan 9 wsi dozwolono przesiadzić się na wolne grunta rządowe. Pięciu wsiom gubernji orłowskiej dodano do ich gruntów 512 desiatyn. Sześć wsi teje gubernji prosy o przesiadlenie do gubernji samarskiej, przeszkody do czego nie są przewidywane.

W wileńskiej, grodzieńskiej, kowieńskiej i mińskiej guberniach, grunta zostają w użytkowaniu oddzielnych dymów a nie gromad. Oddanie gruntów włościanom do skupu, dopełnia się za pomocą *lustracyjnych aktów*. Lustracja nazywa się rodzaj periodycznego kadastru czyli szacowania gruntów, będących w użytkowaniu włościan rządowych. W gubernji grodzieńskiej ułożenie i okazanie włościanom aktów lustracyjnych do 1 stycznia 1870 roku było ukończone we wszystkich wsiach rządowych z wyjątkiem dwóch. W pozostałych trzech gubernjach prace lustracyjne były w następującym stanie: akta lustracyjne były ułożone: w mińskiej gubernji w 899 wsiach; w wileńskiej w 2,816, w kowieńskiej w 2,974, i okazane: w mińskiej — w 809 wsiach z ludnością w 18,019 dymach i z 377,516 desiatynami gruntu; w wileńskiej — w 1,516 wsiach z ludnością w 11,680 dymach i z 242,583 desiatynami gruntu. W 1870 r. należało ułożyć aktów lustracyjnych w gubernji mińskiej w 80 wsiach, w wileńskiej w 1,908 wsiach i w kowieńskiej w 1,303 wsiach i okazać te akta: w gubernji mińskiej w 170 wsiach, z ludnością w 5,181 dymach i z 73,511 desiatynami gruntu; w wileńskiej — w 2,578 wsiach z ludnością w 24,660 dymach i z 413,049 desiatynami gruntu; i w kowieńskiej we wszystkich 4,277 wsiach, z ludnością w 51,493 dymach i z 736,045 desiatynami gruntu. Układanie i okazanie aktów lustracyjnych było skończone w tych trzech gubernjach we wrześniu 1870 r.

Po okazaniu włościanom, akta wnoszone są do gubernjalnych kolegiów do spraw włościanich, które rozstrząsają takowe i zatwierdzają je, rozstrzygając jednocześnie zarzuty przeciwko aktom ze strony włościan, przedstawione w ciągu trzymiesięcznego terminu od okazania aktów. W 1869 r. rozstrząsanie aktów mogło być rozpoczęte tylko w gubernji grodzieńskiej, w której w tymże roku zostały rozstrząsane i zatwierdzone akta co do 671 wsi (40% ogólnej liczby wsi). Co do pozostałych 1,000 wsi gubernji grodzieńskiej i co do wszystkich wsi gubernji wileńskiej, kowieńskiej i mińskiej, rozstrząsanie i zatwierdzenie aktów mogło rozpocząć się dopiero w 1870 roku. W roku tym akta lustracyjne wniesione do kolegiów zostały rozstrząsane i zatwierdzone we wszystkich gubernjach, oprócz kowieńskiej, do sierpnia. W ciągu miesiąca od dnia ogłoszenia decyzji kolegium gubernjalnego na skargę włościan, niezadowolonych z decyzji włościanie mogą apelować do ministra spraw wewnętrznych. W 1870 roku skargi nadchodziły tylko w gubernji grodzieńskiej. Z 120 podanych skarg, pięć uznano za zasługujące na zaspokojenie. Z wileńskiej i mińskiej gubernji skargi w 1870 r. nie mogły jeszcze nadchodzić z powodu późnego oznajmienia na miejscu postanowień kolegiów gubernjalnych. W gubernji kowieńskiej prace kolegium gubernjalnego mogły być rozpoczęte dopiero od września 1870 roku. Prace lustracyjne w tej gubernji były mocno utrudnione z powodu liczności wsi rządowych, znacznej liczby ruskich przesiadłców (miejskowa ludność jest litewska) i dymisjonowanych żołnierzy, którzy otrzymali posiadłość i w skutku nierównomiernego rozdziału gruntów pomiędzy włościanami gospodarzami, których

gospodarstwa zbliżają się do osadniczej, czyli kolonijalnej własności ziemskiej. Do 1 stycznia 1871 r. kolegium gubernjalne zatwierdziło 2,787 aktów, w 2,736 wsiach; co stanowi 64% ogólnej liczby wsi. Na mocy tych aktów oddaje się na własność włościanom 418,391 desiatyn gruntów użytkowych i 36,885 desiatyn nieużytków, za opłatą skupową 420,000 rub. 33 1/2 kop. W gubernji kowieńskiej średnio przypada 13,5 desiatyn gruntów użytkowych na dym, za skup 13 rub. 53 1/4 kop.; za desiatynę zaś — 1 1/4 rub. skupu. Na wiosnę 1871 r. zamierzone jest ukończenie prac co do zatwierdzenia aktów lustracyjnych w gubernji kowieńskiej. We wszystkich czterech gubernjach północno-zachodniego kraju, wszystkie prace co do oddania gruntów na własność włościan rządowych, będą ukończone w ciągu 1871 r.

W pozostałych pięciu zachodnich gubernjach (kijowskiej, podolskiej, wołyńskiej, witebskiej i mohylewskiej) do 1870 r., prace lustracyjne mogły być rozpoczęte tylko w jednej kijowskiej. W miarę ukończenia prac w 4-ch północno-zachodnich gubernjach, lustracyjne komisje przeprowadzane były do jednej z wymienionych pięciu gubernji. Do 1 stycznia 1871 r. w gubernji kijowskiej prace lustracyjne dokonane były co do 311 wsi z 690,700 desiatynami gruntu. Prace zależały na odseperowaniu gruntów włościanich z przeniesieniem ich na plany, i rozdziale pomiędzy włościan wolnych gruntów włościanich. Pozostają do zrobienia takie same prace co do 65 wsi z 214,562 desiatynami gruntu.

Znaczący fakt uwydatnił się przy odbywaniu prac lustracyjnych w gubernji kijowskiej: włościanie niektórych wsi wynurzyli życzenie przejścia z osadniczego sposobu posiadania (prowadzącego do osobistej własności), do gromadzkiego czyli duszowego posiadania ziemskiego. Ponieważ w tym przedmiocie nie było dokładnych wskazówek w obowiązujących przepisach, przeto; z inicjatywy ministra dóbr rządowych w przedmiocie gruntowego urzędowania włościan rządowych pragnących podzielić na nowo swe grunta według dusz i tym sposobem przywrócić starożytny typ słowiańskiego posiadania gruntów, ułożone zostały osobne przepisy. Najwyżej zatwierdzone 28 maja 1870 r.

W gubernjach: witebskiej, mohylewskiej, wołyńskiej i podolskiej przystąpiono do robót przygotowawczych: zdjęcia planu gruntów i sprawdzenia poprzednich planów. (dok. nast.)

Zgromadzenie ziemskie powiatu roslawskiego (gubernji smoleńskiej) na nadzwyczajnym posiedzeniu 13 lutego tego roku, rozpoznając, środki mogące służyć do polepszenia gospodarstwa ludności powiatu roslawskiego, wydało między innymi następujące postanowienia: 1) Z powodu naglącej potrzeby rozpowszechnienia piśmienności i oświaty pomiędzy włościanami, i braku do tego środków ze strony ziemstwa, upraszcza rząd o udzielenie ziemstwa pomocy, przez wyasignowanie funduszu na oświatę ludową w powiecie. 2) Zadać wyłączenia z jurysdykcji sądów włościanich spraw karykalnych o kradzieżach i obelgach czynnych z zadaniem ran, i wprowadzenia porządku apelacyjnego dla spraw cywilnych, przenoszących dziesięć rubli wartości procesu. 3) Ze względu na wyłączne trudnienie się włościan powiatu roslawskiego uprawą ogrodów i konopi, oraz na małą wydajność gruntów w tym powiecie, żądać zmiany przepisów względem zapewnienia wyżywienia ludności, mianowicie: a) aby zamiast dawania zboża ożimego, dozwolono było ustanowić osobny podatek pieniężny od włościan dla utworzenia powiatowego funduszu żywnościowego, a to wedle przeznaczenia stopy przez zgromadzenie ziemskie powiatu, i b) aby dla zabezpieczenia włościan co do zasiewów jarzyny, postanowiono było zbierać i rozdawać corok zboże jare pod dozorem i odpowiedzialnością soltysów włości i pod kontrolą urzędu powiatowego, w takiej ilości, jaka potrzebna będzie na roczne obsianie pól włościanich. 4) Upraszać o zniesienie akcyzy od soli, która staje się przyczyną niedostatecznego rozmnażania i złego utrzymania bydła w gospodarstwach powiatu roslawskiego.

Zgromadzenie ziemskie powiatu jamburskiego uchwaliło dozwolić urzędowi powiatowemu zakładanie szkół w miarę wyszukania zdolnych nauczycieli, po jednej szkole na każdą gminę i z kosztem wyznaczonym najwyżej 286 rub. rocznie na każdą szkołę. W razie zaś gdyby fundusz wniesiony na ten cel do rachunku 1871 roku okazał się niedostatecznym, takowy ma być zasilony z dochodu 1872 r.

Na nauczycieli i nauczycielki prywatne stawilo się do egzaminu w roku 1870, w trzech gubernjach kraju esto-łotyskiego, 10 mężczyzn i 146 kobiet.

zycja rządowa wyłącza liczne sprawy, jak np. finansowe i wojskowe, których sejmy krajowe nie mają w ogóle najmniejszego prawa rozstrząsać.

London, 4 maja. Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej, odrzucono został wniosek Brighta, co do nadania kobietom prawa głosowania większością 220 głosów przeciw 151.

TELEGRAMY

Wiedeń, 6 maja. W radzie państwa, prezes gabinetu wniósł propozycję rządu, zawierającą postanowienia organiczno-prawodawcze, na mocy których samorząd sejmiku krajowego galicyjskiego rozszerzony zostanie w duchu rezolucji galicyjskiej.

Wersal, 5 maja. Favre i Pouyer-Quertier, dla zjednoczenia się z Bismarckiem, udają się do Frankfurtu, dla uregulowania pewnych, wynikłych przy układach w Brukseli trudności, i dojdą do o ile można najspieszniejszego podpisania ostatecznego traktatu pokoju.

Malo komu wiadomo, że generał Moltke służył w młodych latach w Turcji za panowania sultana Mahmuda. Artykuł zamieszczony w Allg. Ztg. przez Dra Ludwika Hermann'a, który bawił wówczas w Turcji, obejmuje niektóre szczegóły o tym ciekawym ustępie z życia znakomitego stratega pruskiego.

W Kaniszy w Węgrzech, zmarła w zeszłym tygodniu Babetta Ners, licząc 100 lat wieku. U grobu jej zgrozmadziło się 150 wnuków, aż do 4 stopnia. W Steinmanger żyje dotąd siostra zmarłej, starsza od nieboszczki o 10 lat.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — Dziś, w sobotę, danym będzie Koncert panny Zofii Siegenfeld, w którym przyjmą udział panie: Natalia Płazańska, Aniela Szymanowska, oraz pp. Władysław Naimski i Władysław Ostrowski.

Tajni radcowie: Losskarew, baron Heiningen, Hlu-ne, przybyli z St. Petersburga. Ręczywiłsi radcowie stanu: Hurko i Trochimowski, przyjechali z Białegostoku.

Przyjechali do Warszawy: obywatele: Tarnowski Marjan z Łowicza, baron Riedel Mikołaj z Sierdza, Rostworowski Feliks z Grójca, Popiel Antoni z Krakowa, Morawski Zbigniew z Poznania, książę Lubomirski Władysław z Krakowa, Dobiecki Władysław z Grójca, Lubowidziński Władysław z Drzewicy, Więkowski Antoni z Siedlec, Kuszowski Romuald z Szlas, Supelski Włodzisław z Petrokowa, Roszkowski Jan z Pławowic, apokryfista Szymański Jan z Radomia, śpiewaczka teatru odesskiego Müller Ludwika z Odessy, rabin: Kohn Lajzer z Sochaczewa, Lipski Julia z Kutna, Lipszytz Julian z Gostynina, Trunk Szaja z Kutna, kupcy: Zysel Zelman z Kowna, Zylbersztajn Pinkus z Nowogrodwołyńska, Stejn Mendel z Gródna.

W dniu 23 (5) b. m. i. r., oborch w 8-miu b. w. w. szpitalach przybyło 52, wyzdrowiało 58, umarło 10, pozostało 1710 (mężczyzn 830, kobiet 880); z nich w szpitalu starców 607, w których było 157, kobiet 178.

Wiadomości Miejsowe.

Warszawski miejscowy zarząd towarzystwa opieki nad ranionymi i chorymi wojownikami, podając do wiadomości publicznej, że wzięte przez siebie wzwazanie o ofiary na korzyść poddanych francuzkich, którzy ucierpieli w skutku teraźniejszej wojny, proszą uprzejmie ofiarodawców, aby przesyłali swe ofiary, zgodnie z postanowieniem głównego zarządu, bezpośrednio do utworzonego w St. Petersburgu, w tym celu komitetu francuzkiego (ulica Michajłowska N. 3), a zarazem uwiadomiali o tem, dla wiadomości i sprawozdania, zarząd miejscowy (ul. Wiejska, dom hrabiego Zamojskiego N. 5).

Wzywaniu o dobroczynność. Milicjanci się nawzajem; albowiem wszyscy braćmi jesteśmy. Co ubogim dajecie, Bogu dajecie; będzie to wam porachowane w dniu sądnym.

Komitet zwraca się do wszystkich spółujących sero w Rosji, gotowych zawsze do udziału w sprawie dobroczynności, i przekonany jest najzupełniej, że znajdzie u nich poparcie dla ulżenia losu niezliczonych ofiar, doprowadzonych przez teraźniejszą wojnę do ostatniej nędzy. Miejsowości, które ucierpiały od ostatniej wojny, zniszczone są do szczytu; spustoszenie przeniknęło wszędzie. Tysiące kobiet, dzieci, starców, ranionych, chorych, błądzą w rozpaczcy po polach, bez żadnego przytułku, umierając z zimna i głodu. Widok to przerażający. Błagamy wszystkich, aby ulitowali się nad tak strasznymi klęskami i pospieszyli z pomocą tym nieszczęśliwym. Z głęboką wdzięcznością będziemy przyjmowali nie tylko ofiary pieniężne, lecz także ubiwoie, starą odzież, bieliznę, bandażę płócienną i bawełnianą, rzeczy wełniane, słowem wszystko, co może służyć do opatrywania ran i przyodziania nieszczęśliwych współziomków. Ulgi, poczynione przez towarzystwa drog żelaznych dla piosylek, wyprawianych od komitetów wsparcia ranionych, pozwalają nam także przyjmować herbatę, cukier, kawę, tytoń, masło, mięso solone i wędzone oraz inne artykuły żywności, równie jak wszelkie zboże w ziarnie do siewu. W imię ogólnego obowiązku ludzkości, odzywamy się do braci naszych wszelkich narodowości, z prośbą o przyjęcie udziału w sprawie miłosierdzia, której poświęciliśmy się. Bóg ich wynagrodzi. Osoby, pragnące ofiarować przedmioty wielkiej objętości, proszone są o zawiadomienie o tem piśmie p. Roberta (ulica Michajłowska N. 3), który zamie się dostawieniem i upakowaniem tych rzeczy. Komitet co miesiąc będzie składał sprawozdanie, tak o doręczonych mu ofiarach wszelkiego rodzaju, jak i o przeznaczaniu, jakie takowe otrzymują. (Podp.) Prezes towarzystwa dobroczynności Eugenjusz Gibert. Prezes komitetu V. M. Sevin.

Pod opieką warszawskiego towarzystwa dobroczynności, otwartą być ma niezadługo ochrona z kolei XVIII, wyłącznie dla dzieci płci żeńskiej wyznania mojżeszowego przeznaczona.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI

Nowa cukiernia p. Toura. Najwięcej ożywna linja ruchu miejskiego i spacerowego, w przetrzeni od Saskiego placu po za statek kopernika, wymagała w istocie wypożyczynkowego zakładu; bardzo więc właściwie postąpił p. Tour, że w domu dawniej Grodzkiego otwiera obecnie cukiernię. Założyciel jej jest cukiernikiem wysoko w sztuce tej uzdolnionym, lat kilkanaście pracował u Lursa i dał się poznać publiczności, zakład zaś obecnie przez niego otwarty, ze względu na swój nasłodowniczy charakter cukierni paryżkich, będzie u nas pierwszym tego rodzaju zakładem. Nie masz tu cukrów, cukierków lub karmelków, lecz za to ciasta, ciastka, marcepany, kremy i t. p., najwsmagany smak zadowolony zdołają. Znajdzie tu nado gose w każdej chwili wybory bułion, kawę, herbatę, czekoladę, szodon, oryginalne wódki i likiery, a przedewszystkiem p. Tour pragnie odznaczyć się doskonałymi lodami, w przyrządzaniu których, jest specjalistą w wyższych warunkach, o lodach wszakże p. Toura odezwiemy się później, jak tylko orzezwiający ten przysmak stanie się w gorącej porze więcej koniecznym. Mamy przeczuć, że damy polubią tę nową cukiernię, nie ma tu bowiem billardu i innych gier gwarliwych, eleganckie zaś jej urządzenie, umeblowanie, krzewy i wonne kwiaty, obsługa i ogólny charakter, czynią zakład ten wyjątkowym. Okazały z marmuru kararyjskiego bufet i także stół, tak skutecznie podnoszące dystynkcję tej miejscowości, pochodzą z pracowni p. Manzla.

Warszawa

Dnia 24 Kwietnia (6 Maja).

Widowiska.

WIELKI TEATR. — Dziś, w sobotę, trzejdnia w 5-u aktach (10-u obrazach), Romeo i Julia. — Początek o godzinie 7 1/2. — Jutro, w niedzielę, balet Modnarki czyli Karnawał paryżki. — Wczoraj, w piątek, dawano trzejdnia Hamlet, było osób 951.

TEATR ROZMAITOSCI. — Dziś, w sobotę, opera komizna w 1-akcie, Płkna Galatea, — opera w 1-akcie, Flis, — balet w 1-akcie, Wesele w Ojcowie. — Początek o godzinie 7 i pół. — Jutro, w niedzielę, komedia Poczwarka.

Do Kol. Z. piszą z Londynu pod 1-m maja: Uroczystość otwarcia wystawy skłonozyła się dopiero o godzinie 5-jej wieczorem. O godzinie 1 1/2, z południa przybyli do gmachu wystawy, książę Walji wraz z damami i dostojnikami dworu, oraz gościami obcymi.

Telegramy z gazet zagranicznych. Paryż, 3 maja, o godzinie 8-jej wieczorem. Wojska wersalskie żywo posuwają roboty swe naprzód. Walka stanowcza jest bardzo bliska. Dowództwo niemieckie wysłało parlamentarza do fortu Vincennes z wezwaniem do tamszjszego komendanta, żeby zmniejszył załogę tego fortu, stosownie do warunków przedugodnych. Jak donosi Commune, gmina paryżka wysłała potem parlamentarza do Saint-Denis, dla zażądania od władz niemieckich, pewnych objaśnień.

Wersal, 3 maja. Dziś zgromadzenie narodowe nie odbyło żadnego posiedzenia. Paryżki Reveil donosi: Kierownik naszego dziennika, członek gminy Delescluze, zlamal nosze nogę i z tego powodu nie może zasiadać w gminie.

Wersal, 3 maja, o godzinie 6-jej wieczorem. Działania zaczepne rozpoczęły się w rozmaitych punktach; do tej chwili miały miejsce tylko nieznaczne potyczki przednich straży.

Wersal, 4 maja. W depeszy do Agencji Havas donoszą: Zeszłej nocy generał Lacretelle zdobył miejscowość Moulin, przyczem zginęło do 150 skonfederowanych. Wszelako miejscowość ta musiała być opuszczona, z powodu, że wojska rządowe wystawione były na zbyt gwałtowny ogień. Zabrały one 10 dział i 300 jenców.

Lagny, 3 maja. Przypadające na 1-y maja sumy na utrzymanie wojsk niemieckich w wysokości 19-u milionów, zapłacone zostały w Rouen i Amiens.

Bruksela, 3 maja. Izba reprezentantów przyjęła pierwszy artykuł projektu do prawa co do wyborów do rad prowincjonalnych i gminnych, odrzucając wszelkie poprawki, wymagające w zasadzie żeby wyborcy umieli czytać i pisać.

Bruksela, 4 maja. Po odrzuceniu przez izbę deputowanych wszelkich poprawek stronnictwa liberalnego co do projektu do prawa o reformie wyborczej, przyjął został 1 artykuł tego prawa większością 69 głosów przeciwko 34. 9-u deputowanych powstrzymało się od głosowania. — Przywrócono znów formalności paszportowe na granicy francuzko-belgijskiej.

Bolonja, 3 maja. Petroni, dyrektor dziennika La Roma del Popolo, został aresztowany. W domu jego, policja wykryła wielką ilość papierów, z których się okazuje, że stronnictwo rewolucyjne robiło zwłaszcza w ostatnich czasach nadzwyczajne wysilenia, dla wywołania powstania.

Berlin, 4 maja, wieczorem. Nowy poseł francuzki przyjeżdża do dworca, p. Banneville, przybył tu dziś.

Belgrad, 4 maja. Dziś pensjonowany sekretarz finansów Aleksa Gurnos obrany został burmistrzem Belgradu, ku wielkiemu zadowoleniu mieszkańców.

Bukareszt, 3 maja. Przy wyborach municypalnych w Bukareszcie, stronnictwo czerwonych doznało zupełnej porażki. Hr. Skariat Rosetti obrany został burmistrzem.

Ceny Targowe.

Table with columns: BODZAJ PRODUKTÓW, Czetwertek, Korzec od do, r. w kop., ruble st. i kopiejki. Rows include: Pszenica 242, Żyto 232, Jęczmień 4 i 2 rzędowy, Owies, Gryka, Rzepik letni, Rzepik raps simowy, Siemię tniane, Groch polny, cukrowy, Fasola, Kąs z a jaglana, jęczmienna, gryczana gruba, grobna, Mąka parowa pszenna 000 pud, 000, 2, 85, 2, 55, 2, 10, 2, 25, 1, 75, 1, 20, 3, 96, 2, 2, 10, Buraki, O k r a s a: Masło świeże funt, solone pud, Olej rzepakowy pud, miany, Śledzie szkockie beczka, anielskie, Siano, Słoma, Drzewo opał. twardo szesn kabiczne, mielkie, Olej skalny funt.

Nowy: Osia, Koleja i Wisła. Pszenicy 200; Żyta 3 0; Jęczmienia 300; Owasa 1,500 korey.

Spenciana wyborowa wyższej wagi płacono rs. 8.

Cena Okowity dnia 23 Kwietnia (5 Maja). Hurtowa: składowa wino do rs. 4 k. 31 1/2 — rs. 4 k. 32 1/2; garniec od rs. 1 k. 4 1/2 — rs. 1 k. 4 1/2.

Pojedyncza szynkarska garniec od rs. 1 k. 42 — rs. 1 k. 43.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

dnia 24 Kwietnia (6 Maja) 1877 r.

Table with columns: W e k s e l o, (Rs.), K., Rs., K. Rows include: Berlin 100 Tal., Gdańsk 100 Bł., Hamburg 100 Bł., Londyn 100 Ft. St., Paryż 100 Frank., Wiedeń 100 Zł. W. A., Petersburg 100 Rub., Moskwa 100 Rub., Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego drog żelaznych rs. 125, Obligacje Główn. Tow. Ros. Drog Żel. po 100 rub., Obligacje 2,000 za rs. 100, Akcje Drogi Żel. War.-Wied. za sztukę, Obligacje Drogi Żel. War.-Wied. po 100 rub., Akcje Drogi Żel. War.-Bydg. za rs. 100, Akcje Drogi Żel. War.-Kraj. za 100, Akcje Drogi Żel. War.-Targow. za rs. 100, Obligacje Kolei Żel. War.-Targowskiej, Akcje Drogi Żel. Łódzkiej za 100, Akcje Banku Handlowego w Warszawie za 100, Akcje Banku Ros. 25 rub., Akcje Warsa. Tow. Ubezpiecz. od ognia za sztukę, Oblig. Skarbu za rs. 100 (wartość kuponów), Biletu Skarbu Król. Pol. za rs. 100, Obligacje czeskie z 1853 z p. 50 za szt., Cortesary Banku na 0/0 z. czeski, 1. A. po 300 za sztukę, Lit. B. po złp. 200 za sztukę z kuponem, Listy Zastawne III-go Okręsu Serji pierwszej, Listy Zastawne III-go Okręsu Serji drugiej, Listy Zastawne nowe 5% z r. 1869, Oblig. Towarzystwa Kredyt. Ziemiaskiego, 5% Listy Zastawne m. Warszawy, Listy Likwidacyjne za rs. 100, Dowody Kom. Centr. Likw. za rs. 100, 5 pozycyka rosyj. Stiglitz z 1854 za rs. 100, 6 pozycy. rosyj. Stiglitz z 1855 za rs. 100, Biletu Banku Ces. Ros. z r. 1860 za rs. 100, Metaliki Lutowe za rs. 100, Sierpniowa za rs. 1864 za rs. 100, Rosyjska pożycz. prem. z 1864 za rs. 100, 5% Listy Zastaw. Rosyjskie, 6% imperjały Rosyjskie, Dukaty Holenderskie nowe ważne, Pruskie biletu kisowce, Biletu bankowe austriackie.

